

Spis treści

Podziękowania	15
Wprowadzenie. Arabska historia pisana na nowo	
1516–1800	17
Dlaczego „ziemie arabskie pod panowaniem Osmanów”?	18
Źródła do badania osmańskich ziem arabskich	21
„Upadek” i decentralizacja	24
Państwo i społeczeństwo	26
Lokalni wielmoże a lokalizacja	28
Dwory	29
Dwory i lokalizacja	31
Rzemieślnicy	32
Ludność wiejska	33
Grupy marginalne	35
Wnioski	38
Rozdział I. Ziemia i ludzie	39
Regiony i nazewnictwo	39
Warunki geograficzne	41
Ludzie	43
Mniejszości religijne	45
Wnioski	50
Rozdział II. Osmański podbój ziem arabskich	51
Dojście Osmanów do władzy	51
Sułtanat mamelucki (1250–1517)	52
Safawidzi	53
Portugalczycy	54
Pokonanie Mameluków	55
Podbój Iraku przez Sulejmana Wspaniałego	56
Jemen	58
Afryka Północna	59
Wnioski	60

Rozdział III. Organizacja osmańskiej administracji

w prowincjach	61
Relacje z podbitą ludnością	61
Podziały administracyjne	63
Własność ziemi	64
Charakter władzy osmańskiej w Egipcie	66
Pierwsze zagrożenia dla władzy osmańskiej	67

Rozdział IV. Kryzys i zmiany w XVII wieku ..... **73** |

Paradygmat „schyłku”	73
Siedemnastowieczny kryzys	76
<i>Kul</i> i Osman II	79
Hegemonia janczarów w arabskich prowincjach	81
Zarządcy Dżelali i ich odpowiednicy	83
Utrata Jemenu	89
Reformy wezyrów z rodu Köprülü	90

Rozdział V. Prowincjonalne elity polityczne

w XVIII wieku	94
Ajanowie	94
Dwory ajanów	96
Gruzińscy mamelucy na dworach ajanów	113
Kobiety na dworach	114
Afrykańscy eunuchowie i dwory ajanów	117
Architektura budowli ajanów	121
Wnioski	124

Rozdział VI. Życie religijne i intelektualne ..... **126** |

Alimowie	127
Sufizm	137
Protest społeczny alimów	142
Alimowie jako intelektualisci	143
Wnioski	147

Rozdział VII. Życie miejskie i handel ..... **149** |

Miasta w prowincjach arabskich	149
Rządowe regulacje dotyczące bazarów	158

Handel dalekosiężny	163
Handel kawą na Morzu Czerwonym i jego skutki kulturowe	171
Wnioski	177
Rozdział VIII. Życie wiejskie	178
Własność ziemi	178
Życie wiejskie	181
Plemiona	189
Wnioski	195
Rozdział IX. Grupy marginalne oraz mniejszości	197
Mniejszości religijne	198
Niewolnicy spoza elity	209
Kobiety	211
Ubodzy i niepełnosprawni	217
Wnioski	220
Rozdział X. Zmiany ideologiczne i polityczne	
pod koniec XVIII wieku	221
„Neosufizm”	222
Wahabizm	225
Kryzys panowania Selima III (1789–1807)	227
Podsumowanie. Przekształcenia w czasach władzy	
osmańskiej	235
Skutki osmańskiego panowania	235
Arabskie prowincje Imperium Osmańskiego po 1800 roku	241
Osmanowie i świat	244
Historiografie nacjonalistyczne	251
Związki dzisiejsze	254
Bibliografia	256
Osmańscy sułtanowie do 1839 roku	287
Chronologia polityczna	288
Słownik pojęć i terminów	297
Indeks	315